

مجید شهریاری و هم سنگرانش
چطور اراده آمریکا را به چالش کشیدند؟

اورانیوم
بیست درصدی
با نابغه‌ای
از زنجان

۷

سخنرانی مهم رهبر انقلاب در جمع بسیجیان

چرا دستور رهبری خطاب به بسیجی‌ها مهم بود

یک صورت‌بندی نو از بدنه وفاداران

سردقاله

مسعود فروغی

قائم‌مقام مدیرمسئول

سخنران دیروز رهبری در جمع بسیجی‌ها نکات مهمی از مسائل پیرامون مفهوم بسیج و ویژگی‌های آن و تحولات منطقه داشت، اما یکی از نکاتی که شاید در سایه گزاره‌های تاریخی و موضع‌گیری عالی‌ترین مقام ایران درباره رخداد‌های اخیر پنهان شود، تعریفی از صورت و قواره مدنظر آمریکا در منطقه ما و وظیفه بسیج در ایستادگی برابر آن است. آن بخش از سخنرانی روز گذشته درباره اینکه هر وضعیتی که منجر به «استبداد یا هرج و مرج» در کشور و منطقه شود، یعنی دست آمریکا در کار است و «بسیج باید با آن مقابله کند» یک صورت‌بندی جدید و نو از ساختار و نحوه عملکرد بدنه اصلی نیروهای انقلاب محسوب می‌شود و ارزش دارد به مهم‌ترین بحث محافل فکری طیف‌های مختلف سیاسی گذاشته شود. به صورت جمالی و برای تأکید بر این نکته که چارچوب صورت‌بندی راه‌های جدیدی به فکر و عمل سیاسی در ایران ایجاد می‌کند، نکاتی را می‌نویسم. با تأکید بر این واقعیت که همیشه برداشته‌های ابتدایی نقص‌های ذاتی دارند و در ادامه صاحبان قلم و اهل اندیشه باید به این گزاره نگاه عمیق‌تری داشته باشند. مقابله با استبداد یا دیکتاتوری از اساسی‌ترین راهبردهای انقلاب ۵۷ است و در عمل سیاسی رهبران جمهوری اسلامی با ایستادگی بر نظم سیاسی مبتنی بر انتخابات و جابه‌جایی قدرت از طریق رأی مردم و صندوق‌ها ظهور و بروز پیدا کرده است. سال‌ها فراز و نشیب مدیریت سیاسی در ایران پس از انقلاب بارها رادیکال‌ترین دیدگاه‌های سیاسی، قدرت را به یکدیگر تحویل دادند. چند باری به روایت تاریخ ثبت شده انقلاب و صراحت کلام هر دو رهبر نظام، نزدیک‌ترین عناصر سیاسی به مرکزیت قدرت می‌خواستند به نوعی راه رأی مردمی را دور بزنند، ولی نفر اول کشور با آن مقابله کرد. از گزاره تاریخی امام (ره) در خصوص اینکه از ابتدا به انتخاب بنی صدر راضی نبوده‌ام، اما پای رأی مردم ایستادگی شد تا ماجرای تلاش مرحوم هاشمی برای مهندسی انتخابات ۷۶ و مخالفت آیت‌الله خامنه‌ای با این کار یا ماجرای ایستادن رهبری روی روند‌های قانونی و احترام به رأی اکثریت در سال ۸۸ و انتخاب حسن روحانی به ریاست جمهوری با تنها ۲۵۰ هزار رأی بالاتر از حد نصاب. تأکید صریح و چندباره رهبر انقلاب بر اینکه همه سلاقی و طیف‌ها به میدان بیایند، آنقدر روشن است که در دو انتخابات ۹۲ و ۹۴ با صراحت تمام از کسانی که نظام و شخص رهبری را دوست ندارند دعوت به حضور در پای صندوق‌ها شد: «حتی کسانی که نظام را قبول ندارند برای حفظ اعتبار کشور شرکت کنند؛ ممکن است کسی بنده را قبول نداشته باشد، اما در انتخابات شرکت کند.»

ادامه در صفحه ۲

افسون‌زدایی از مذاکره انفعال یا انتفاع؟

سردقاله

محمد زعیمرزاده

ایران و سه کشور اروپایی قرار است به زودی در ژنو با یکدیگر مذاکره که نه گفت‌وگو کنند، به این معنا که فعلاً قرار نیست درباره به توافق رسیدن یا نرسیدن بر سر موضوع مشخصی حرف زده شود، بلکه فعلاً قرار است فقط حرف زده شود تا دیدگاه‌ها به هم نزدیک‌تر شود، چنین جلسه‌ای در فضای سیاسی و اجتماعی چگونه می‌تواند فهم شود؟ لفظ مذاکره در تاریخ سیاسی دو دهه اخیر بار معنایی مشخصی داشته است و در برابر آن عموماً دو رفتار غیرمعمول صورت گرفته است: یک جریان نام مذاکره را کلاً نابود کرده‌اند و نگاهی آلتریک به هر نوع مذاکره‌ای فرای از محتوای آن دارند و یک جریان دیگر که شاکلید همه چیز را مذاکره می‌دانند و نسبت به آن اعتیاد پیدا کرده‌اند. در مقابل این دو جریان نگاهی وجود دارد که اولاً مذاکره را فی‌نفسه نابود نمی‌داند، ثانیاً مذاکره را ذاتاً دارای موضوعیت نمی‌داند؛ بلکه شأن طرفی است که آن می‌دهد و به مثابه یک روش به آن نگاه می‌کند. ناظر به دو نگاه نخست تاکنون چند دوره مذاکره و مواجهه دیپلماتیک بر سر موضوع هسته‌ای در کشور شکل گرفته است. نخست در دوره اصلاحات که حسن روحانی به عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی مسئول پرونده بود و چند دور مذاکره با همین کشورهای اروپایی انجام شد، مذاکراتی که خود حسن روحانی هدف آن را روشن کردن کشور از جنگ می‌داند، دوره‌ای که می‌توان آن را دور مذاکره برای مذاکره نامید و ایران پس از پایان آن ها و بدعهدی طرف مقابل به سمت گسترش فعالیت هسته‌ای رفت. بعد از حضور نافرجام و نتیجه‌تمام علی لاریجانی در شورای عالی امنیت ملی مذاکرات هسته‌ای در یک بازه شش‌ساله توسط سعید جلیلی اداره شد، مذاکراتی که آن هم به نتیجه نرسید و از جهت انتفاع شبیه دوره قبل بود. مذاکرات هسته‌ای که با هدف انتفاع صورت می‌گیرد اگر فقط به توافق برای مکان برگزاری دور بعدی مذاکرات منتهی شود یا به کلاس پدیدارشناسی روح هگل و دیرینه‌شناسی مبدل شود چه باشد یک مذاکره موفق نیست، مذاکراتی که منجر شده به کشاندن سیاست خارجی به سیاست داخلی و تعیین تکلیف انتخابات در سال ۹۲ و سپس شد پرونده مذاکرات ایران به نقطه‌ای بحرانی بود، حالا دولتی بر سر کار بود که دیگر مسئله‌اش یک توافق نبود، بلکه رسماً کارزاری بر سر کار آمد که شعار می‌داد هر توافقی از توافقی بهتر نکردن است، و این گونه بود که توافقی ضعیف نه با همه هیئت حاکمه آمریکا، بلکه با حزب دموکرات آن هم شایع جان‌کری‌اش شکل گرفت که عمرش در حدود ۲ سال بود و به موزه عبرت رفت، توافقی که بعد از ۹ سال حالا طرف معتقدند چیزی از آن باقی نیست. این تجربه فشرده تاریخی نشان می‌دهد فارغ از اینکه چه کسی و چگونه مذاکره کرده است، ما در سه سطح ایده، سیاست‌گذاری و اجراء سال‌های اخیر به گونه‌ای رفتار کرده‌ایم که از مذاکراتمان بوی انتفاع به مشام می‌رسد نه ایده‌ها و اجراهایی که از آن انتفاع داشته باشیم.

حالا در آستانه شروع یک دور گفت‌وگوی محدود که می‌تواند آغازگر دوره‌ای جدید از مذاکرات باشد مرور چند نکته تکراری ضروری است.

- ۱- مذاکره نه تاپو است نه هدف، ایران در سال‌های اخیر نشان داده است در سیاست بسیار عملکرد گسترده و هر جالام باشد برای منافع ملی مذاکره می‌کند و هر جا هم لازم باشد مذاکره را تعطیل می‌کند.
- ۲- ایده‌های مذاکره برای مذاکره یا هر توافقی بهتر از توافقی نکردن است به نفع انتفاع و ضد انتفاع هستند، تجربه نشان داده است اگر از مذاکره اهدافی واقعی و انتفاعی نداشته باشیم به دام انتفاع می‌افتیم.
- ۳- مذاکره غیر از ایده به اجرای قوی هم نیاز دارد، مذاکره‌کننده‌ها هم باید بدانند میز مذاکره کلاس تاریخ و فلسفه نیست و هم در حدی حرفه‌ای باشند که حداقل فرق لغو و تعلیق تحریم را متوجه شوند.
- ۴- شرایط داخلی در انتفاعی یا انتفاعی شدن وضعیت مذاکرات مؤثر است، اینکه جریانی دو ماه قبل از آمدن ترامپ به کاخ سفید رو به قبله دراز یکشد و بگوید راهی جز گفت‌وگو نداریم، یعنی همین اول کار نتیجه‌بازی را ۳۰ بر صفر به نفع حریف اعلام کرده است.
- ۵- از سوی دیگر سیاست‌گذاران و مجریان دیپلماسی بدانند هرکس در داخل آن‌ها را نقد می‌کند لزوماً دشمن آن‌ها یا دشمن یک توافق خوب نیست، حداقل جماعت منتقد را در حد یک ابزار چانه‌زنی در میز مذاکرات قبول داشته باشیم.

مقابل وضعیت استبداد یا هرج و مرج بایستید؛ چراکه آمریکا پشت آن است

بازداشت سران صهیونیست‌ها کافی نیست باید اعدام شوند

دشمن با دست خودش مقاومت را گسترش می‌دهد

گزارش «فرهیختگان» از بیش از یک قرن تحقیر ملی

ایران با قاجار و پهلوی ایرانستان می‌شد

۲

تفلیکس چطور توانسته است نبض بازار نمایش را به دست بگیرد؟

امپراتوری ۲۸۳ میلیون نفری

۱۳ و ۱۲

علی مروی، اقتصاددان در گفت‌وگوی تفصیلی با «فرهیختگان» از ایده‌اش برای ناترازی‌ها گفت

بسته‌پیشنهادی؛ یارانه نقدی
هم‌زمان با مالیات PIT

۱۵ و ۱۴